

του δωματίου βρίσκεται υπερυψωμένη κυκλικής κάτοψης επιφάνεια με ορθογώνια εγκοπή. Το δάπεδο του δωματίου έχει κλίση προς δύο δεξαμενές, οι οποίες διανοίχτηκαν στον φυσικό βράχο, η πρώτη κοντά στον ανατολικό τοίχο και η δεύτερη στη ΝΑ γωνία του δωματίου.

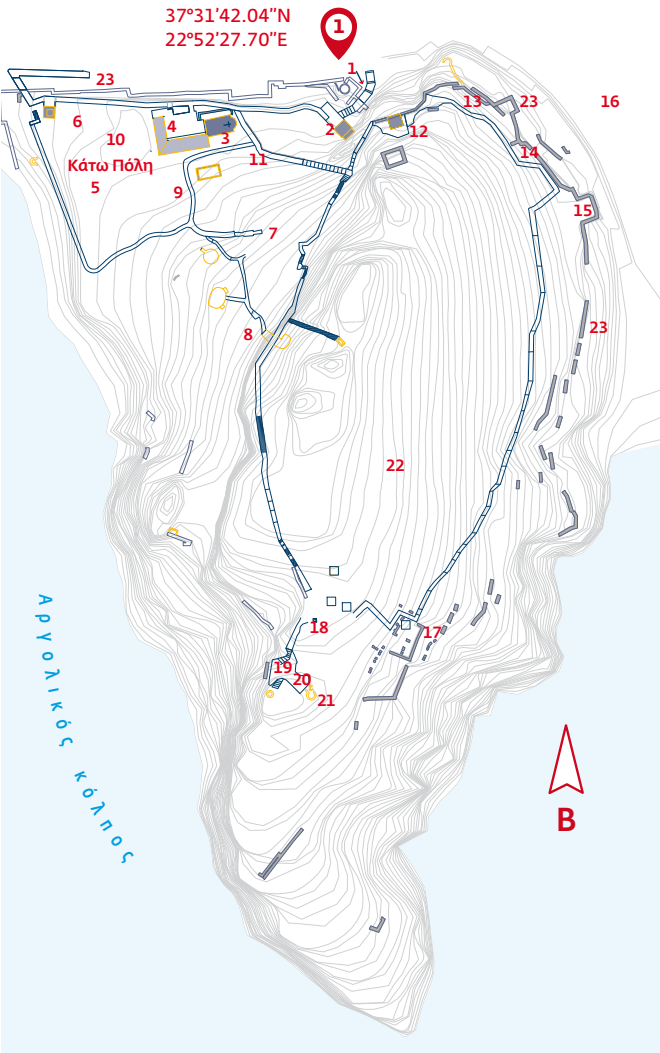
Το δωμάτιο, που χρονολογείται στους ελληνιστικούς και ρωμαϊκούς χρόνους, λειτουργούσε ως πιεστήριο για την επεξεργασία αγροτικών προϊόντων. Στη βάση που βρίσκεται στο κέντρο του προσαρμοζόταν πιθανότατα ο ξύλινος εξοπλισμός για το σύστημα συμπίεσης του καρπού. Το παραγόμενο υγρό, κυλώντας πάνω στο κατωφερές δάπεδο, προφανώς κατέληγε στις δύο δεξαμενές.

Ιταλικό πολυβολείο (21)

Βρίσκεται στη νότια πλευρά του «Πλατώματος του πολυγωνικού τείχους». Το κτίσμα, ενσωματωμένο στο βραχώδες περιβάλλον, παρείχε πλήρη κατόπτευση του Αργολικού κόλπου. Διακοσμημένο με βοτσαλωτό δάπεδο, διατηρεί μέχρι σήμερα ίχνη από τις εγχάρακτες ιταλικές επιγραφές.

Εικόνα εξωφύλλου: Ο «Αρχοντας της Ασίνης». Μυκηναϊκοί χρόνοι. Αρχαιολογικό Μουσείο Ναυπλίου. © ΕΦΑ Αργολίδας / ΥΠΠΟΑ - ΤΑΠ.

Κάτω: Αποψη της Κάτω Πόλης την περίοδο των σουηδικών ανασκαφών. © Αρχείο Σουηδικού Ινστιτούτου Αθηνών.



- | | |
|---------------------------------|--------------------------------|
| 1 Πύλη | 13 Στοά |
| 2 Εκδοτήριο-πωλητήριο | 14 Ανατολική πύλη |
| 3 Ιερός Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου | 15 Ανατολικός πύργος |
| 4 Αίθουσα πολυμέσων | 16 Οικόπεδο Καρμανιόλα |
| 5 Κάτω Πόλη | 17 Πύργος Πρίγκιπα |
| 6 Οικία G | 18 Πιεστήριο |
| 7 Δεξαμενή | 19 Πλάτωμα πολυγωνικού τείχους |
| 8 Σπήλαιο | 20 Πρωτοελλαδική οικία |
| 9 Οικία Β | 21 Ιταλικό πολυβολείο |
| 10 Λουτρό | 22 Πιεστήριο |
| 11 Πιεστήριο | 23 Τείχη |
| 12 Έκθεση ανασκαφών | |



Για να περιηγηθείτε στο χώρο μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το διάγραμμα. Για να ακούσετε ή να κατεβάσετε το αρχείο της ηχητικής ξενάγησης σκανάρετε με το κινητό σας το QR code που βρίσκεται αριστερά ή πληκτρολογήστε το σύνδεσμο: <http://www.archaiologia.gr/innoetics/83648.mp3>

www.archaiologia.gr

μικρός ΟΔΗΓΟΣ

Αρχαιολογία | © τέχνες | Νο 120

ΑΡΧΑΙΑ ΑΣΙΝΗ

Γεωργία Ήβου



Στη δυτική ακτή της Αργολίδας, μεταξύ του ανέμου κόλπου του Τολού και της παραλίας της Πλάκας Δρεπάνου, προβάλλει η χερσόνησος Καστράκι, η οποία έχει ταυτιστεί με την Ασίνη του Ομήρου, του Στράβωνα και του Πausanias. Στα βορειοδυτικά ενώνεται με τη στεριά με ομαλή πλαγιά. Εδώ, στην «Κάτω Πόλη» των ανασκαφών, οι έρευνες έφεραν στο φως πυκνά στρώματα κατοίκησης διαφορετικών περιόδων. Οικιστικά, λατρευτικά και ταφικά κατάλοιπα έχουν ανασκαφεί στην κορυφή του λόφου ή «ακρόπολη» καθώς και σε θέσεις γύρω από αυτόν.

Η περιοχή κατοικήθηκε ήδη από την Πρωτοελλαδική περίοδο. Σημαντικά είναι τα κατάλοιπα των οικισμών των μεσοελλαδικών, μυκηναϊκών και γεωμετρικών χρόνων. Μετά το 700 π.Χ. περίπου, η Ασίνη έπεσε σε παρακμή καθώς βρέθηκε στο στόχαστρο του γειτονικού Άργους, το οποίο επιτέθηκε στον οικισμό, οδηγώντας τους κατοίκους σε φυγή. Η πόλη θα ακμάσει ξανά από το τέλος του 4ου αι. π.Χ., εποχή που κτίζονται τα εντυπωσιακά μέχρι σήμερα τείχη. Η φυσική αμυντική θωράκιση της θέσης, η γειτνίαση με τη θάλασσα και η προστασία από τους ανέμους θα συνεχίσουν να αποτελούν κίνητρο για εγκατάσταση και κατά τους μεταχριστιανικούς αιώνες. Τα ελληνιστικά τείχη της πόλης θα ενισχύονται και θα επιδιορθώνονται από τους κατά καιρούς διεκδικητές του Αιγαίου, με πρόσφατο παράδειγμα τη μετατροπή του λόφου σε ιταλικό οχυρό κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Τα εκτεταμένα οχυρωματικά έργα εκείνης της περιόδου προκάλεσαν σε μεγάλο βαθμό την καταστροφή των αρχαίων καταλοίπων, τα οποία Σουηδοί αρχαιολόγοι είχαν φέρει μερικά χρόνια νωρίτερα στο φως.

Η πρόσβαση στην αρχαία Ασίνη γίνεται μέσω του επαρχιακού δρόμου που οδηγεί από το Ναύπλιο στο Τολό. Αμέσως μετά το σύγχρονο χωριό της Ασίνης, οδικές πινακίδες κατευθύνουν τον επισκέπτη προς το Καστράκι/Αρχαία Ασίνη, οδηγώντας τον μπροστά στα τείχη της αρχαίας πόλης.

Οικία G (6)

Η μεγαλύτερη μυκηναϊκή οικία της Ασίνης ήρθε στο φως στο βόρειο τμήμα της Κάτω Πόλης τη δεκαετία του 1920. Βασικός πυρήνας του κτηρίου ήταν μια υπόστυλη αίθουσα με δύο κεντρικούς κίονες και προθάλαμο, στοιχεία που το κατατάσσουν στις μεγαροειδούς τύπου

οικίες. Η τελική μορφή του διαμορφώθηκε με την προσθήκη δωματίων γύρω από τον κεντρικό χώρο, σχηματίζοντας συγκρότημα δωματίων, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν εντακτικότερα στη Μέση και Ύστερη ΥΕ ΙΙΙΓ περίοδο.

Στη ΒΑ γωνία της υποστύλης αίθουσας, σε συνάρτηση με κτιστό θρανίο, βρέθηκε αριθμός αντικειμένων με λατρευτική πιθανότητα χρήσης. Μεταξύ αυτών και η περίφημη πήλινη κεφαλή του «Άρχοντα της Ασίνης», σήμερα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ναυπλίου.

Δεξαμενή (7)

Στα ΝΑ της Κάτω Πόλης, στους ελληνιστικούς ή ρωμαϊκούς χρόνους λαξεύτηκε μεγάλη, τρίχωρη δεξαμενή. Σήμερα, στο εσωτερικό της οδηγεί στενός διάδρομος, ο οποίος ανοίχθηκε κατά τη διάρκεια της ιταλικής κατοχής, όταν το μνημείο χρησιμοποιήθηκε ως χώρος αποθήκευσης στρατιωτικού υλικού.

Επάλληλα στρώματα υδραυλικού κονιάματος στην επιφάνεια των τοίχων εξασφάλιζαν τη στεγανοποίηση της δεξαμενής. Στην οροφή του κεντρικού θαλάμου υπήρχε στόμιο. Το δάπεδο ήταν βοτσαλωτό, με κατωφερή κλίση προς μια λεκάνη καθίζησης για τη συγκέντρωση των χωμάτων. Στην επιφάνεια, δίπλα στο στόμιο, είχε κτιστεί μια ορθογώνια λεκάνη.

Οικία Β (9)

Διατηρείται σε επίπεδο χαμηλού θεμελίου, στο ανατολικό τμήμα της Κάτω Πόλης και χρονολογείται στη Μεσοελλαδική περίοδο. Έχει ακανόνιστο, μάλλον τραπεζιόσχημο σχήμα, με 13 μακρόστενα δωμάτια. Τα θεμέλιά της ήταν κτισμένα από λίθους και οι τοίχοι από ωμή πλίνθο. Το μικρό πλάτος των δωματίων θα επέτρεπε την κάλυψη του κτηρίου με επίπεδη στέγη. Πιθανότατα διατηρούσε και δεύτερο όροφο. Οι πολλές είσοδοι οδηγούν στο συμπέρασμα πως το κτήριο κατοικούνταν από περισσότερες της μίας οικογένειες, οι οποίες φαίνεται πως διατηρούσαν ένα στοιχειώδες επίπεδο αυτονομίας, κρίνοντας από την ύπαρξη μέσα στο ίδιο κτήριο αρκετών σημείων για προετοιμασία φαγητού και αποθήκευση προϊόντων.

Λουτρό (10)

Κτίστηκε στο τέλος του 4ου-αρχές 5ου αι. μ.Χ., αμέσως βόρεια της μεσοελλαδικής «Οικίας Β». Αποτελείται από τέσσερις κύριες αίθουσες, παρατεταγμένες στον άξονα Β-Ν. Για τους



01



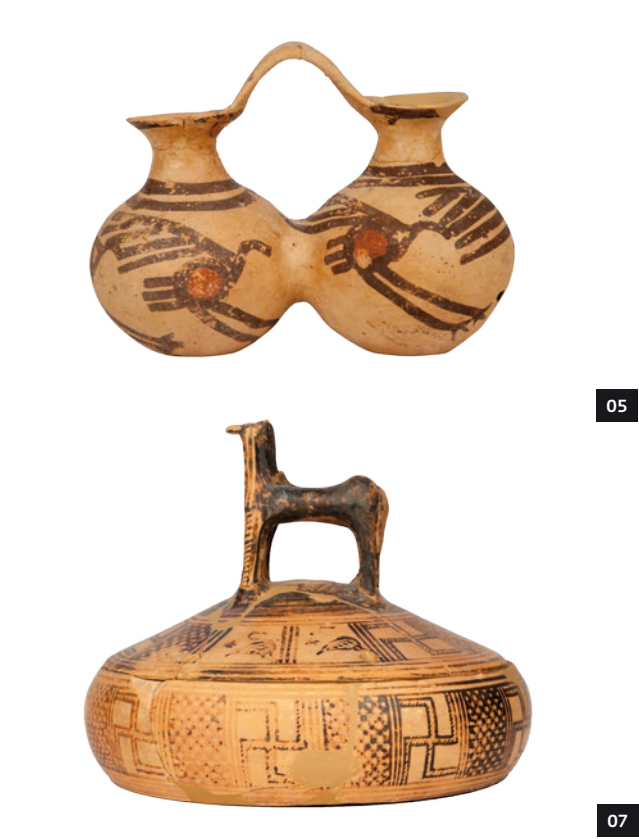
02



04

03

06



05

07

- 01 Το υστερορωμαϊκό λουτρό από τα νοτιοανατολικά, σήμερα.
- 02 Ο ανατολικός πύργος.
- 03 Πήλινο γυναικείο ειδώλιο από την Κάτω Πόλη, 3ος αι. π.Χ. Αρχαιολογικό Μουσείο Ναυπλίου. © ΕΦΑ Αργολίδας / ΥΠΠΟΑ - ΤΑΠ.
- 04 Πήλινος κάνθαρος με παράσταση πτηνών από γεωμετρικό τάφο. 730-690 π.Χ. Αρχαιολογικό Μουσείο Ναυπλίου. © ΕΦΑ Αργολίδας / ΥΠΠΟΑ - ΤΑΠ.
- 05 Διπλό αγγείο. 1700-1600 π.Χ. Αρχαιολογικό Μουσείο Ναυπλίου. © ΕΦΑ Αργολίδας / ΥΠΠΟΑ - ΤΑΠ.
- 06 Ταφικός πίθος. 1900-1700 π.Χ. Αρχαιολογικό Μουσείο Ναυπλίου. © ΕΦΑ Αργολίδας / ΥΠΠΟΑ - ΤΑΠ.
- 07 Πήλινη πυξίδα γεωμετρικών χρόνων Αρχαιολογικό Μουσείο Ναυπλίου. © ΕΦΑ Αργολίδας / ΥΠΠΟΑ - ΤΑΠ.

θερμότερους χώρους επιλέχθηκαν οι αίθουσες στα νότια, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η καλύτερη δυνατή εκμετάλλευση της ηλιοφάνειας.

Έκθεση ανασκαφών (12)

Μικρή έκθεση με τίτλο «Ανασκάπτοντας την αρχαία Ασίνη» στεγάζεται στο μικρό, μονόχωρο ιταλικό κτίσμα στα βόρεια της ακρόπολης. Εργαλεία, εξοπλισμός και αντικείμενα από την περίοδο των πρώτων ανασκαφών συμπληρώνουν το πλούσιο εποπτικό υλικό, με το οποίο περιγράφεται η ανασκαφική διαδικασία, μέσα από το παράδειγμα των σουηδικών ανασκαφών της δεκαετίας του 1920.

Παρατηρώντας το κτίσμα εξωτερικά, διαπιστώνει κανείς πως το κατώτερο τμήμα του πίσω τοίχου ανήκει στο τείχος των ενετικών χρόνων. Πάνω από αυτό, κατά την προσθήκη του νέου τοίχου, οι Ιταλοί μιμήθηκαν την οδοντωτή απόληξη των ενετικών τειχών, ώστε να μην είναι ορατή η νέα κατασκευή από τα βόρεια.

Ανατολικός πύργος (15)

Κατά την αρχαιότητα η προστασία της πρόσβασης προς την ακρόπολη ενισχυόταν από δύο τετράπλευρους πύργους εκατέρωθεν, στα βόρεια και νότια. Ο νότιος πύργος, που σώζεται σε ύψος 9,5 μ., είναι μέχρι σήμερα το πιο εμβληματικό μνημείο της Ασίνης. Στεφόταν με χαμηλό παραπέτο, ελάχιστα μέλη του οποίου βρίσκονται πια στη θέση τους. Το δάπεδό του καλυπτόταν από μεγάλες, επίπεδες πλάκες ασβεστολίθου.

Οι δύο κατώτεροι δόμοι του πύργου έχουν βαθμιδωτή διάταξη, συμβάλλοντας στη στατική επάρκειά του. Πάνω από αυτούς, οι γωνίες του έχουν κοπεί διαγώνια και στις ακμές τους έχει χαραχτεί κατακόρυφη ταινία. Η διαγώνια διαμόρφωση των σημείων ένωσης των πλευρών του πύργου ενδεχομένως αποσκοπούσε στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των πολιορκητικών κριών, καθώς πιθανή προσβολή των γωνιαίων λίθων οδηγεί ταχύτερα στην κατάρρευση του οικοδομήματος.

Πιεστήριο (18)

Σε μία από τις λίγες επίπεδες εκτάσεις του βράχου της ακρόπολης, πριν ξεκινήσει η κατάβαση από τη δυτική πλευρά του λόφου, σώζονται τα κατάλοιπα ορθογωνίου δωματίου, διαστάσεων 3,5x5,5 μ. Για την κατασκευή του επιπεδοποιήθηκε ο φυσικός βράχος, ο οποίος αποτέλεσε τμήμα του δαπέδου και των τοίχων του. Στο κέντρο σχεδόν